

Den danske Brigade i Sverige 1943-1945 - Brandkommandoet

Indledning

Krigserfaringer fra Finland og Norge havde vist, at tyskerne også medtog alt brandmateriel, når de trak sig tilbage fra et område. For i givet fald at kunne råde bod på en lignende situation i Danmark, blev det derfor i januar 1945 bestemt, at der ved Brigaden skulle opstilles et Brandkommando, omfattende såvel redningstjeneste som rydningsstjeneste.

Brandkommandoet

Brandkommandoet bestod af:

- Chef med kommandogruppe (38), 4 halvkolonner bestående af: Fører med hjælpere (4), Branddeling á 3 grupper á 10 mand (30), Rydningsdeling (17) samt Depotdeling (8).

Brandkommandoets organisation og funktion var modelleret efter de danske CBU-kolonner. Opgavemæssigt var der dog den forskel, at Brandkommandoet forventedes at løse opgaver under kamp og beskydning, mens CBU-kolonnerne løste deres opgaver efter et luftangreb.

*Nogle af Brandkommandoets brandgruppevogne, Helsingborg, 5. maj 1945.
Fra Kilde 1.*

Brandkommandoets mandskab bestod af enkelte professionelle brandmænd, der var hvervet blandt de danske flygtninge, mens resten var frivilligt mandskab.

Styrken blev ledet af en kolonnechef, kaptajn E.F.L. Brasch, med vicebrandinspektør Christensen som brandchef og civilingeniør Hurwitz som rydningschef. De to sidstnævnte herrer var erfarne folk inden for deres arbejdsområder, med praktiske erfaringer fra henholdsvis Aalborg og København.

Uddannelsen bestod af et 14-dages militært grundkursus (primært militær anstand og skydning) efterfulgt af ophold hos de svenske brandvæsener i Gøteborg, Helsingborg, Landskrona og Malmø.

Disse praktikophold, der bød på deltagelse i udrykninger og rigtige brandslukninger, varede frem til 1. maj 1945, hvor Brandkommandoets blev formeret¹. Rydningsdelingerne forblev i forlægningsen i Rydds Brunn, hvor uddannelsen foregik.

¹ I Kilde 3 nævner Salomon Tschernia, at mobiliseringen foregik i en teltlejr i Malmø 4. maj 1945. Her skulle personellet have udleveret de uniformer - Uniform Model 1944 (svensk) - som de havde ventet på i 2 måneder. Alt var dog udleveret, så brigaderne måtte nøjes med de skiuniformer (se billedet), som de havde anvendt under hele uddannelsen. Yderligere blev der udleveret maskinpistoler og pistoler. Det kneb dog med ammunitionen, men det problem løste brigaderne selv gennem venner med forbindelse til et svensk våbendepot i Malmø. Den enhed - omtalt som 2. Brandkolonne - som Salomon Tschernia gjorde tjeneste ved, blev den 6. maj 1945 indkvarteret på Matthæusgade Skole, hvor de brugte al deres "organiserede" ammunition i bekæmpelse af snigskytter.

Den danske Brigade i Sverige 1943-1945 - Brandkommandoet

Brandkommandoet blev overført til Danmark 5. maj 1945. Få dage efter hjemkomsten, blev personalet hjemsendt og Brandkommandoet blev herefter afviklet.

Svensk supplementsstyrke

Hvis der var blevet brug for Brandkommandoet havde det kunne trække på forstærkninger fra en svensk komite ved navn *Kommitté för brandkårshjälp till Norge och Danmark*. Denne komite omfattede 21 sprøjteenheder med tilsammen 212 brandfolk (fast brandfolk og reservebrandfolk).

Hver sprøjteenhed bestod af en 3-tons lastvogn med påhængssprøjte (kapacitet mellem 1.000 og 2.000 minutliter), 1.000 m slange samt almindeligt brandbekæmpelsesudstyr. Hver enhed medførte desuden 400 l benzin (til lastvognen og påhængssprøjten). Det ser ud til, at Brandkommandoets sprøjteenheder, var udrustet tilsvarende.

Af denne styrke var 10 sprøjteenheder og ca. 110 mand afset til indsats i Danmark, under ledelse af vicebrandchef Harry Stuhre fra Malmø.

På et centraldepot, hvorfra der kunne trækkes på yderligere forsyninger til Danmark og Norge, var der yderligere oplagt 50.000 m slange, et antal sprøjter, overgangsstykker til danske koblinger (= slangernes forbindelsesstykker), øvrigt brandmateriel samt et stort lager af drivmidler. Brigaden havde truffet aftaler om i givet fald at kunne trække på dette materiel.

Heldigvis blev der dog, hverken i Danmark eller Norge, brug for denne svenske broderhjælp.

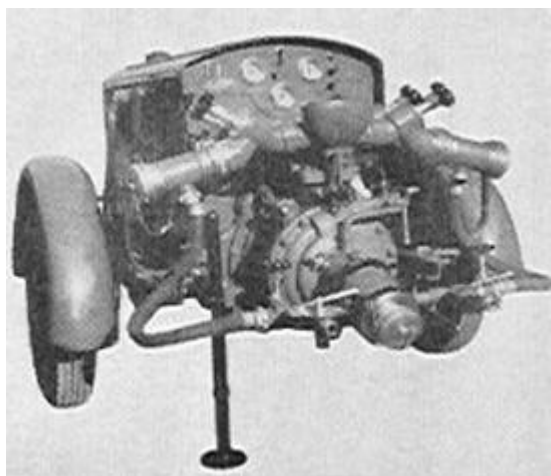
Afslutning

Brandkommandoet hører til de mere upåagtede enheder i Brigaden; billedet ovenfor er således det eneste, jeg har set af denne enhed.

Kilder

1. *Den danske Brigade* redigeret af Niels Grunnet og Bent Demer, H. Hirschsprungs Forlag, København 1945.
2. *1½ år med Den Danske Brigade* af oberstløjtnant P.A. F. Norup (brigadens stabschef), Militær Tidsskrift 1947, side 271-308 og 353-406.
3. *Dansk soldat i Sverige 1943-1945 - Den danske Brigade, som jeg oplevede den* af Erik Frost (red.), udgivet af Den danske Brigadeforening (DANFORCE), København 1989, ISBN 87-88214-230.

Per Finsted

Svensk påhængssprøjet (type API 120). Fra Gysinge Brandcenter.

Påhængssprøjten er udrustet med en 6cylindret Volvo Penta benzinmotor. Kapaciteten er 1.800 minutliter. Bygget af Aktiebolaget Pumpindustri, Gøteborg.

Den påhængssprøjte, der er vist bag brandgruppevognen, kan ligne denne type.